

**Μεταμοντερνικές ταυτότητες στο Ρέθυμνο:
αναγεννησιακός πολιτισμός και τουριστικές
“αξιοποιήσεις” της μνήμης**

A. ΛΟΥΚΑΚΗ

Το άρθρο διερευνά τις σημερινές διαδικασίες μετασχηματισμού του αστικού χώρου του Ρεθύμνου, μιάς πόλης πλούσια προικισμένης σε μνημεία, ιστορία, πολιτισμό και φυσικό τοπίο. Ο αστικός χώρος του οδηγείται σε μεταμοντέρνες δυστοπίες και διπολικές σχέσεις μέσα από δύο παράλληλες πολεοδομικές διαδικασίες: αφ' ενός την παραγωγή μεταμοντέρνου τοπίου στο νέο τμήμα της πόλης κατά μήκος της ανατολικής ακτής, που εκφράζει την κυριαρχούσα τουριστική οικονομία, και αφ' ετέρου την παραγωγή μνημειακότητας και αστικού εξευγενισμού στην Κρητοβενετσιάνικη Παλιά Πόλη. Το άρθρο αναλύει την ποιότητα και τις προθέσεις της Ρεθυμνιακής μεταμοντέρνας αρχιτεκτονικής απέναντι στην δημιουργική πρόκληση που υπαγορεύει η παρουσία και η ποιότητα του γνήσιου υλικού του πρώιμου, Αναγεννησιακού μοντερνισμού. Η μεταμοντέρνα αισθητική υποκρύπτει μια σειρά από εξαιρετικά σημαντικές κοινωνικές και οικονομικές διαδικασίες, όπως οι εξής: ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η ταυτόχρονη αντιπαράθεση και σύγκλιση εθνικής και τοπικής ταυτότητας, η αμφισβήτηση του συμβολικού βάρους της Αθήνας, όπως αυτό εκπροσωπείται από τις τοπικές υπηρεσίες του κεντρικού κράτους, η σύσταση μνημειακότητας ως επί μέρους έκφρασης μιάς μνημειακής γεωγραφίας ανά την επικράτεια, ο ρόλος της αρχαιολογικής επιστήμης και πολιτικής, η κοινωνική, οικονομική, και συμβολική επιρροή του εξαιρετικά δυναμικού τουριστικού κεφαλαίου, εξουσιαστικές δομές σε

**Postmodern identities in Rethymnon, Crete:
Renaissance culture and tourist “appropriations”
of memory**

A. LOUKAKI

This article searches the present transformation of the urban space of Rethymnon, Crete, a city richly endowed in monuments, history, culture, and natural setting. The urban space is led towards postmodern dystopias and polarities through two parallel urban processes: on the one hand the production of a postmodern landscape in the new part of the city across the eastern coast which accords with the dominant tourist economy of the city, and on the other the production of monumentality and of urban gentrification in the Cretovenetian Old Town. The article analyses the quality and the intentions of the postmodern architecture of Rethymnon vis a vis the creative challenge posed by the presence and the quality of the city's early Renaissance modernism. The postmodern aesthetic conceals a series of extremely important social and economic processes that include the following: the role of the Local Authority, the simultaneous confrontation and convergence between national and local identity, the questioning of the symbolic weight of Athens, as this is represented by the local services of the central state, the constitution of monumentality as a partial expression of a national monumental geography, the role of the archaeological discipline and policy, the social, economic, and symbolic influence of the exceptionally dynamic tourist capital, power structures on various levels inside the local society and out, and the importance of culture. The article argues that the synthesizing Renaissance Weltanschauung of the island should be appropriated

διάφορα επίπεδα, μέσα και έξω από την τοπική κοινωνία, και η σημασία του πολιτισμού. Το άρθρο υποστηρίζει ότι η συνθετική Αναγεννησιακή όραση της Κρήτης μπορεί να επιτρέψει την δυνατότητα στοχαστικής, απελευθερωτικά προσανατολισμένης και ευαίσθητης καλλιτεχνικής δημιουργίας και αναπτυξιακής πορείας του τόπου.

Η Αστική Βιωσιμότητα ως 'Οικουμενικό Σχέδιο'

Ε. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Το άρθρο αναγνωρίζει θεωρητικά προβλήματα στον τρόπο που συγκροτείται η οικουμενικότητα του 'σχεδίου' της αστικής βιωσιμότητας. Στη συνέχεια, εξετάζει πώς τα προβλήματα αυτά εκφράζονται στο πλαίσιο των αυξανόμενων προσπάθειών για ενιαία αστική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οικουμενικές μεθοδολογίες και παραδοχές ομοιοτήτων στην αστική μορφή, την κοινωνική δομή ή την πολιτιστική παράδοση ανάμεσα στις πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης συγκροτούν ακατάλληλη, και συχνά αντιπαραγωγική, βάση για τις προσπάθειες αυτές.

for a contemplative, emancipation-orientated, sensitive artistic creation and development trajectory.

Urban Sustainability as a 'Global Project'

E. ATHANASSIOU

The article identifies theoretical problems in the way the global nature of urban sustainability has been construed and is currently promoted by international organisations and national governments. Subsequently, it examines the way such theoretical problems are expressed in the increasing efforts of the European Union for a unified urban policy. It is a central point of this article that, universal methodologies and assumptions of commonalities in the urban form, social structure or cultural background of cities across Europe form an inappropriate and often counterproductive basis for these efforts

Προσέγγιση των Κοινωνικών και Περιφερειακών Ανεπισόττων της Υγείας στην Ελλάδα

Κ. ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ

Στην εργασία αυτή επιχειρείται η μελέτη του προβλήματος των ανισοτήτων στην υγεία, τόσο στην κοινωνικοοικονομική όσο και στην περιφερειακή του διάσταση. Για το σκοπό αυτό, επιχειρήθηκε καταρχήν μια εννοιολογική προσέγγιση των υγειονομικών ανισοτήτων με βάση τα στοιχεία της διεθνούς και της ελληνικής βιβλιογραφίας, καθώς και μια ανασκόπηση των σημαντικότερων επιστημονικών δεδομένων για την επίδραση των κοινωνικών ανισοτήτων στο επίπεδο υγείας του πληθυσμού. Στην συνέχεια επιχειρείται η αποτύπωση του προβλήματος στην Ελλάδα, ιδιαίτερα στην περιφερειακή του διάσταση, με την έρευνα των συσχετίσεων των δεικτών υγείας (προτυπομένη γενική θνησιμότητα, βρεφική θνησιμότητα και νοσηρότητα), με τα επίπεδα ανάπτυξης και την προσφορά των υπηρεσιών υγείας στις διάφορες περιφέρειες της χώρας.

Οι κύριες διαπιστώσεις που προκύπτουν από τις παραπάνω συσχετίσεις αφορούν:

- α) στην άνιση περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας με περισσότερο επιβαρημένες τις περιφέρειες της Ηπείρου, των Ιονίων Νήσων, της Λοιπής Στερεάς Ελλάδας και Ευβοίας, της Θράκης και της Πελοποννήσου.
- β) στην άνιση και ανορθολογική κατανομή των πόρων υγείας στις διάφορες περιφέρειες.
- γ) στις διαφοροποιήσεις της προτυπομένης και της βρεφικής θνησιμότητας, καθώς και της κατά αιτίας νοσηρότητας κατά περιφέρεια.
- δ) στην ύπαρξη υψηλών διαπεριφερειακών ροών

An Approach of Social and Regional Inequalities of Health in Greece

K. SOULIOTIS

The current paper attempts to study the issue of health inequalities both in its socio-economic and regional dimension. For this purpose a notional approach of health inequalities is provided based on the international and the greek bibliographical data basis in combination with a review of the most important scientific facts regarding the social inequalities impact on health level of the population. Next the imprinting of the problem in Greece is attempted particularly in its peripheral dimension by indicating the correlation of health indicators (indiscriminate death-rate, infant mortality and sickness) and by development standard and the health service offer in various districts of the country.

The main findings inferred by the above correlations relate to:

- a. the uneven development of the country; regions such as Ipeiros, Ionian Islands, Main Greece and Euboia, Thrace and Peloponnese.
- b. The uneven and irrational health resources allocation in many districts.
- c. The differentiation in rates of standardised and infant mortality as well as in reason of sickness by region.
- d. The existence of high interregional patient flows towards urban centers of Athens and Thessalonica.

Based on the above, there seems to be a causality relationship between the overall regional development

ασθενών προς τα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Με βάση τα παραπάνω, προκύπτει μια σχέση απότητας μεταξύ της γενικότερης ανάπτυξης των περιφερειών και της επάρκειας των υπηρεσιών υγείας, ενώ μικρότερη συσχέτιση προκύπτει μεταξύ των παραγόντων αυτών και των δεικτών υγείας.

and the sufficiency of health services whilst there seems to be a minor correlation between those factors and health indicators.

Φαινόμενα Τριτογενοποίησης της Απασχόλησης

A. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ

Η οικονομική κρίση που σημειώθηκε στις βιομηχανικές οικονομίες την δεκαετία του '70 οδήγησε σε σημαντικές αναδιαρθρώσεις την διεθνή αγορά εργασίας. Το φαινόμενο της διόγκωσης της ανεργίας, συνεπεία της βιομηχανικής οπισθοχώρησης, εξομαλύνθηκε σε μεγάλο βαθμό από τις θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στον τομέα των υπηρεσιών. Η «τριτογενοποίηση» όμως της απασχόλησης είναι ένα γεγονός το οποίο ξεπερνά τον τομέα των υπηρεσιών και επεκτείνεται πλέον και στο δευτερογενή τομέα στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης των βιομηχανικών δραστηριοτήτων κάτω από την πίεση του διεθνούς ανταγωνισμού και των νέων συνθηκών που προέκυψαν από την παγκοσμιοποίηση των οικονομιών.

Το άρθρο εξετάζει το κατά πόσον σημειώνονται αντίστοιχες τάσεις και στην διάρθρωση της απασχόλησης στην Ελλάδα. Αποδεδειγμένα τις θέσεις εργασίας από τους τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων και ομαδοποιώντας τες στη βάση των

The Tertiarisation of Employment

A. MAKRIGIANNI

The financial crisis occurred in the industrial economies during the decade of 70's, resulted in significant restructurings in the international labour market. The increase of unemployment, as a consequence of the industrial retreat, was smoothed to a certain extend by the new employment posts offered in the service sector. The tertiarisation of employment has exceeded the sector of services and has already expanded in the secondary sector, within the framework of the restructuring of industrial activities, under the pressure of the international competition, as well as the new conditions derived from the globalisation of the economies.

The paper examines to what extend such tendencies prevail in the structure of employment in Greece. By disengaging the employment posts from the traditional sectors of financial activities and classifying them on the basis of their characteristics (secondary and tertiary nature of employment), it seems that the tertiarisation of employment, which has already

εργασιακών χαρακτηριστικών που εμπερικλείουν (δευτερογενούς και τριτογενούς χαρακτήρα θέσεις απασχόλησης) διαπιστώνεται ότι: η «τριτογενοποίηση» της απασχόλησης, που χαρακτηρίζει ήδη από την δεκαετία του '70 την ελληνική αγορά εργασίας, εντείνεται διαχρονικά, ενώ σαφείς τάσεις αύξησης του ποσοστού των «τριτογενών» απασχολούμενων διαπιστώνονται και στο εσωτερικό του δευτερογενή τομέα της ελληνικής οικονομίας.

Χωροθέτηση των Επιχειρήσεων στην Ελλάδα: Ανάλυση Προσδιοριστικών Παραγόντων και Εμπειρική Διερεύνηση

Σ. ΠΟΛΥΖΟΣ, Γ. ΠΕΤΡΑΚΟΣ

Το άρθρο ασχολείται με τον προσδιορισμό, ανάλυση και ποσοτική εκτίμηση των παραγόντων, οι οποίοι επηρεάζουν τους επιχειρηματίες και συνεπώς προσδιορίζουν την επιλογή του τόπου εγκατάστασης των επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Επίσης με στατιστικά στοιχεία από τον ελληνικό χώρο και χρησιμοποιώντας στατιστικό υπόδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης υπολογίζεται η επίδραση κάθε επί μέρους προσδιοριστικού παράγοντα στη διαμόρφωση της «χωροθετικής ελκυστικότητας» των ηπειρωτικών νομών. Τέλος γίνεται αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της εμπειρικής διερεύνησης, σύγκριση με αποτελέσματα άλλων ερευνών σχετικών με το θέμα και διατυπώνονται τα τελικά συμπεράσματα.

affected the Greek labour market from the 70's, has been expanding to date. Moreover, the percentage of the tertiary employed people is gradually increasing in the secondary sector of the Greek economy.

Industrial Location in Greece: Determinant Factors Analysis and Empirical Investigation

S. POLIZOS, G. PETRAKOS

This publication is concerned with the determination, analysis and quantitative estimation of factors, which influence entrepreneurs and consequently determine the choice of the industrial location in Greece. In addition, with statistical data from Greece and by using the linear regression model the influence of every determinant factor is estimated for the formation of the 'location attractive' of mainland prefectures.

Finally we evaluate the empirical investigation effects, in comparison with other investigation effects according to the issue, to formulate the final results.

Η Τουριστική Αστικοποίηση ως μια νέα Μορφή Χωρικής Ανάπτυξης

Δ. ΛΑΓΟΣ

Η συγκέντρωση της τουριστικής δραστηριότητας στα αστικά κέντρα, τα οποία διαθέτουν την ανάλογη υποδομή και ανωδομή για την ανάπτυξή της, διαμορφώνει το φαινόμενο της τουριστικής αστικοποίησης, που θεωρητικά στηρίζεται στο μεταπολεμικό μοντέλο της μαζικής κατανάλωσης το οποίο ενισχύεται από τη μαζική κατανάλωση αναψυχής.

Στο πλαίσιο αυτό, το αίτημα της διαμόρφωσης μιας εξειδικευμένης τουριστικής πολιτικής για τα αστικά κέντρα, με βάση τις αρχές της αειφόρου τοπικής τουριστικής ανάπτυξης και την Ολοκληρωμένη Συνολική Διοίκηση Τουριστικής Ποιότητας, προβάλλει επιτακτικά για μια διαφορετική αντιμετώπιση της λειτουργίας και του ρόλου τους στο γενικότερο αναπτυξιακό γίγνεσθαι και για μια ολιστική αντίληψη της ανάπτυξης και διαχείρισης του τουρισμού αυτών.

Στο άρθρο αυτό, διερευνάται το εννοιολογικό περιεχόμενο της τουριστικής αστικοποίησης, προσεγγίζεται το θεωρητικό της υπόβαθρο, καθορίζονται τα βασικά της χαρακτηριστικά και οι παράμετροι ανάπτυξής της, αποτυπώνεται η τυπολογία των αστικών τουριστικών προορισμών και παρουσιάζονται χαρακτηριστικά παραδείγματα από την ελληνική εμπειρία, που τεκμηριώνουν ότι η τουριστική αστικοποίηση είναι μια νέα μορφή χωρικής ανάπτυξης που στηρίζει την εσωτερική αναδιάρθρωση των αστικών κέντρων.

Tourism Urbanization as a new of Space Development

D. LAGOS

The concentration of tourism activity in Urban centers that have the proper networks for development, forms the phenomenon of tourism urbanization which theoretically is based on the postwar model of corporate consumption and is amplified by the consumption of pleasure.

In the above framework, the request for a formulation of a specific tourism policy for Urban Centers according to the Urban Sustainable Tourism Development and the Integrated Total Quality Tourism Management comes imperatively from a deferent confrontation of suitable factions and the role of towns, in the broader developed process of Urban Centers and for an holistic aspect of development and management of Urban tourism. This paper searches the phenomenon of tourism urbanization from the theoretical and empirical side, the typology of Urban Tourism destinations, and the basic features and parameters of tourism's urbanization development.

Χωροταξικός σχεδιασμός και χωροταξική επανασύνθεση: Πραγματικότητες, προοπτικές και σύγχρονα εργαλεία ανάλυσης για το φυσικό σχεδιασμό

Σ. ΚΥΒΕΛΟΥ

Η επανασύνθεση των χωρικών ενοτήτων (territoires), η ενδυνάμωση της εσωτερικής τους συνοχής, των ιδιοτήτων και ικανοτήτων τους να φέρουν εις πέρας προγράμματα, αποτελούν σήμερα προτεραιότητες της δημόσιας δράσης, σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Ως τόποι οργάνωσης για την παραγωγή πλούτου αλλά και τόποι συμμετοχής και πρόσδοσης ταυτότητας στον πολίτη, οι χωρικές ενότητες επιζητούν στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης νέες προοπτικές. Η επανασύνθεσή τους, είτε ηθελημένη είτε τυχαία, εισάγει στις μέρες μας, νέους τρόπους διακυβέρνησης. Χρησιμοποιώντας το παράδειγμα της χωροταξικής επανασύνθεσης στην Ευρώπη και της αναζήτησης της εδαφικής συνοχής και της χωρικής δικαιοσύνης, το άρθρο αναπτύσσει την *ανάγκη βιώσιμης χωροταξικής ανάπτυξης* με την έννοια της βιώσιμης διαχείρισης των χωρικών ενοτήτων, κάτι που απαιτεί όμως νέες μορφές χωρικών αναλύσεων. Κρίνονται έτσι παράλληλα, σύγχρονα εργαλεία χωρικού σχεδιασμού βασισμένα στην αρχή της χωρικής δικαιοσύνης και της οικοσυστημικής σκέψης μέσω των οποίων προσεγγίζεται ολιστικά ο φυσικός σχεδιασμός.

Spatial Planning and Territorial Restructuring: Realities, Perspectives and Tools for Physical Planning

S. KYVELOU

Territorial restructuring, enhancement of internal territorial cohesion as well as of qualifications and capacities of territories to undertake projects, constitute nowadays priorities of public action at a European scale. As the level that generates wealth and a sense of civic identity, the territory is also giving rise to new expectations that are related to globalisation. Whether planned or spontaneous, restructuring of territories is leading to new methods of governance. Using the paradigm of territorial recomposition (restructuring) in Europe and the search of the territorial cohesion and spatial equity, the present paper approaches the need of *sustainable territorial planning and management* which implies, given the current structure of space, new forms of spatial analysis. In parallel, the paper presents and evaluates modern spatial planning tools, based on ecosystems thinking as well as on the principle of "spatial equity", through which physical planning can be approached and reviewed.